

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.202/2020/16. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2021. június 8. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

V É G Z É S T:

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2020. szeptember 15. napján kihirdetett 26.B.148/2020/28. számú ítéletét Terhelt2 II. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

[1] Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2020. év szeptember hó 15. napján kihirdetett 26.B.148/2020/28. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terhelt2 II. r. vádlottat kábítószer-kereskedelem büntetésében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat és (3) bekezdés], amiért őt 5 év 6 hónap szabadságvesztésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön és a vádlott a szabadságvesztés büntetésből legkorábban annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az elsőfokú bíróság a vádlott által őrizetben és bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámításáról a kiszabott szabadságvesztésbe akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek négy napi bűnügyi felügyeletben töltött időt feleltetett meg.

[2] Az elsőfokú bíróság – előkészítő ülésen hozott – ítélete ellen az ügyész Terhelt2 II. r. vádlott terhére súlyosabb tartamú és végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetés kiszabásáért jelentett be fellebbezést, míg a II. r. vádlott és védője a szabadságvesztés tartamának enyhítése érdekében éltek jogorvoslati jogukkal.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.364/2020/8. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, ugyanakkor a vádlott és védő fellebbezését nem tartotta alaposnak. Átiratában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság előkészítő ülésen Terhelt2 II. r.

vádott bűnösségére is kiterjedő, tárgyalásról lemondó és beismerő vallomását végzésével elfogadta, majd ezt követően rögzítette a vádirat szerint irányadó ítéleti történeti tényállást és jogi minősítést. A büntetés kiszabása körében a fellebbviteli főügyészség annak az álláspontjának adott hangot, hogy a törvényszék körültekintően vizsgálta Terhelt2 II. r. vádlott javára és terhére jelentkező bűnösségi körülményeket, majd ennek eredményeként alapvetően helyesen ismerte fel, hogy a törvénnyel első ízben összeütközésbe kerülő, de kimagasló tárgyi súlyú közegészség elleni büntettet megvalósító vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása indokolt. Ugyanakkor – az ügyészi álláspont szerint – a büntető anyagi jogszabályokat megsértve járt el a Fővárosi Törvényszék, amikor a büntetési középértéket figyelmen kívül hagyva szabott ki a II. r. vádlottal szemben olyan tartamú szabadságvesztést, amely a törvényi minimumot igen csekély mértékben haladta meg, miközben a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozatát – különös méltánylást érdemlő ok, nyomatékos indok nélkül – a Btk. 35. § (2) bekezdésének felhívásával börtön fokozatban állapította meg.

[4] A fellebbviteli főügyészség átiratában kifejtette, hogy a kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmény elkövetése miatt kiszabott 5 év 6 hónap tartamú szabadságvesztés nem tükrözi a cselekmény valós társadalomra veszélyességét, különös tekintettel arra, hogy a törvény szerint a vádlott magatartása akár életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető. Felhívta a figyelmet, hogy a vádlott a bűncselekményt különösen jelentős mennyiségű kábítószerre valósította meg, továbbá azt, hogy a magatartását kitartó szándék jellemezte, hiszen azt hét hónapon át folytatta. Mindezek alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy Terhelt2 II. r. vádlottal szemben a kiszabott szabadságvesztés súlyosítása indokolt, amelyet a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) alpontja alapján fegyház fokozatban kell végrehajtani. A súlyosabb végrehajtási fokozat alkalmazása mellett indítványozta, hogy a másodfokú bíróság módosítsa a bűnügyi felügyeletben eltöltött idő beszámítására vonatkozó elsőbírői ítéleti rendelkezést is, akként, hogy a Btk. 92. § (3) bekezdés a) pontja értelmében egy napi szabadságvesztésnek öt nap bűnügyi felügyeletben töltött időt feleltessen meg.

[5] A vádlott meghatalmazott védője a kiszabott büntetés enyhítésére irányuló fellebbezését írásban is részletesen megindokolta. Ebben kifejtette, hogy a II. r. vádlott az előkészítő ülésen a váddal egyező beismerő vallomást tett és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról. A védő aláhúzta, hogy az előkészítő ülés jogpolitikai célja és indoka elsősorban az volt, hogy a bíróságokat jelentősen mentesítse a munkateher alól, amelynek eredményeként a pertartamok lerövidülnek és az eljárásokat szükségképpen gyorsabban lehet befejezni. Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy a fenti cél elérése érdekében a vádlottnak is előnyös az eljárás, hiszen a tárgyalásról történő lemondást, a vádirati történeti tényállással egyező beismerő vallomást a törvény – az általános szabályoktól eltérően – enyhébb büntetés kiszabásának lehetőségével honorálja. Kiemelte továbbá, hogy a II. r. vádlott esetében nem megrögzött bűnelkövetőről, hanem egy olyan emberről van szó, aki nagyot hibázott, viseli tettének következményeit és a társadalom hasznos tagjává kíván válni. A vádlottnak saját vállalkozása van, amelyből rendszeres jövedelemre tesz szert, további életét átértékelte. Terhelt2 II. r. vádlott esetében már maga a büntetőeljárás ténye is elegendő volt ahhoz, hogy végleg szakítson a múltjával és elhatározza, hogy még egyszer ilyen helyzetbe nem kerül. A bűnismétlés veszélye a II. r. vádlott esetében teljességgel kizárható, hiszen a 65 éves terhelt egész életében nem vétett a törvények ellen és a bizonyossággal határos módon állítható, hogy ez a jövőben is így lesz.

[6] A vádlott védője több, a Fővárosi Ítéltábla által meghozott másodfokú jogerős döntésre hivatkozott, melyekre tekintettel a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés további enyhítését kérte oly mértékben, hogy vele szemben a kiszabható szabadságvesztés minimumát állapítsa meg.

[7] A másodfokú bíróság a fellebbezés elintézésére nyilvános ülést tűzött ki a Be. 599. § (1) bekezdésében írtak alapján. A nyilvános ülésen a vádlott meghatalmazott védője felszólalásában lényegét tekintve az írásbeli fellebbezésében foglaltakat ismételte meg és elsősorban azokra az ítéltáblai eseti döntésekre hívta fel a figyelmet, amelyek álláspontja szerint a kiszabott büntetés enyhítésének lehetőségét támasztják alá a tényállások és a vádlotti személyi körülmények hasonlósága alapján. Hangsúlyozta, hogy a büntetés törvényi minimumban történő esetleges meghatározása lehetővé tenné a vádlottal szemben a reintegrációs őrizet alkalmazását, ezért az ítéltábla méltányos döntését szorgalmazta.

[8] Terhelt2 II. r. vádlott a felszólalásában rendezett személyi körülményeit és családi életét emelte ki és hangsúlyozta, hogy élete meglehetősen elnehezedett, mert időközben elvesztette súlyos betegségben szenvedő feleségét. Az utolsó szó jogán ismételten sajnálatát és megbánását juttatta kifejezésre az általa elkövetett bűncselekmény miatt.

[9] A másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében megállapította, hogy a felülbírálat részleges, figyelemmel arra, hogy a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, így a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül. A fent hivatkozott Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjának értelmében fellebbezésnek van helye kizárólag – többek között – a kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés neme és mértéke vagy tartama ellen is. Az ellentétes irányú jognyilatkozatokból egyértelműen megállapítható, hogy mind az ügyész, mind pedig a vádlott és védője kizárólag az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartamának súlyosítása, illetve enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést. A történeti tényállást és a cselekmény jogi minősítését a perbeli felek részéről támadás nem érte, azt nem vitatták.

[10] Az ellentétes irányú fellebbezések nem alaposak.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi felülbírálata során az ítéltábla megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék az eljárásjogi rendelkezéseknek megfelelően gondos körtekintéssel vizsgálta, hogy Terhelt2 II. r. vádlott a bűncselekmény beismerésének jogkövetkezményeivel tisztában volt-e, továbbá, hogy a beismerése összhangban áll-e az egyéb bizonyítékokkal és az iratok tartalmával. Ennek megnyugtató tisztázását követően jogszerűen határozott arról a végzésében, hogy a vádlott beismerő vallomását elfogadja. Mindezek alapján megállapította az ítéltábla, hogy az előkészítő ülésen a törvényszék a hatályos eljárási rendelkezéseknek maradéktalanul megfelelően járt el és a vádlott beismerése, valamint az egyéb bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság által rögzített történeti tényállás és minősítés is helytálló. Ilyen körülmények között kizárólag a kiszabott büntetés mértéke volt a fellebbezés elbírálásának tárgya, mely miatt a perbeli felek jogorvoslati jogukkal éltek.

[12] A büntetés kiszabása körében a Fővárosi Törvényszék messzemenően méltányolta a II. r. vádlott személyi körülményeit. Javára értékelte, hogy a 65 éves vádlott ez idáig

büntetlen előéletű volt, soha nem került összeütközésbe a törvénnyel korábban, és a bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tett, őszintén megbánta a cselekményét. Utóbbit az ítéltábla is közvetlenül megtapasztalt a másodfokú nyilvános ülésen.

[13] A rendelkezésre álló iratokból megállapítható, hogy a Fővárosi Főügyészség az NF.3282/2018/267-I. számú vádiratában a Btk. 176. § (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés szerint minősülő jelentős mennyiségű kábítószerre elkövetett kábítószerkereskedelem büntetével vádolta Terhelt2 II. r. vádlottat, amely deliktumnak a törvényi büntetési tétele 5 évtől 20 évig terjedő szabadságvesztés, de alternatíván akár életfogytig tartó szabadságvesztés is kiszabható. Ennek fényében – és a törvényben rögzített egyéb elengedhetetlen feltételek megléte ismeretében – indítványozta az ügyészség a vádiratában, hogy amennyiben Terhelt2 II. r. vádlott az előkészítő ülésen a vád tárgyát képező bűncselekmény vonatkozásában teljeskörűen beismeri a bűnösségét és lemond a tárgyaláshoz való jogáról, úgy vele szemben a bíróság hat év szabadságvesztést szabjon ki. Az elsőfokú bíróság az ítéletében ugyanakkor 5 év 6 hónap szabadságvesztést szabott ki Terhelt2 II. r. vádlottal szemben.

[14] Az ügyészség súlyosításért bejelentett fellebbezése a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint nem alapos. A jogszabály nem teszi kötelezővé, hogy a bíróság ugyanazt a büntetést szabja ki, mint amit az ügyészség indítványoz, melyet az is igazol, hogy az előkészítő ülésen a vádlott beismerése alapján hozott ítélet ellen is fellebbezési jogot biztosít a törvény a más korábban hivatkozott szűkített keretek között a Be. 583. § (3) bekezdése értelmében. E rendelkezés a fellebbezés tartalmára és irányára vonatkozó általános szabályok között szerepel, amelyhez képest nincsenek speciális szabályok az előkészítő ülésen hozott ítéleti rendelkezések vonatkozásában. Ebből következően az előkészítő ülésen, a vádlott beismerése alapján hozott ítéletben a bíróság nincs elzárva attól a lehetőségtől – természetesen megfelelő indokolás mellett -, hogy az ügyészi indítványban szereplő konkrét büntetési tartamtól lefelé eltérjen, ugyanakkor az ügyészi indítványban szereplő büntetési mértéket nem lépheti át a bíróság felfelé, másként fogalmazva az ügyészi indítványban megjelölt konkrét büntetésnél súlyosabb büntetést ebben az eljárás jogi formában nem határozhat meg.

[15] Az ügyészi indítványtól eltérően az elsőfokú bíróság által kiszabott 5 év 6 hónap szabadságvesztés mindössze hat hónappal tér el az indítványban feltüntetett mértéktől. A Be. 606. § (4) bekezdése – az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása alcím alatt – kimondja, hogy a másodfokú bíróság az 590. § (6) bekezdése esetén az elsőfokú bíróság ítéletének a büntetés kiszabására, vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezését, akkor változtathatja meg, ha a büntetés, illetve az intézkedés törvénysértő, eltúlzottan súlyos vagy eltúlzottan enyhe. Az idézett törvényszöveg nem hagy kétséget afelől, hogy a korlátozott felülbírálat szabályai szerint lefolytatott eljárásban sincs törvényi lehetőség a büntetés kisebb mértékű megváltoztatására. A jogszabályi rendelkezés egyértelművé teszi, hogy kizárólag az eltúlzottan súlyos vagy az eltúlzottan enyhe büntetés megváltoztatására van lehetősége a fellebbezési bíróságnak. Az ítéltábla álláspontja szerint az ügyészi indítványhoz képest mindössze hat hónappal enyhébb büntetés nem tekinthető eltúlzottan enyhének, amely indokolná az elsőfokú bíróság ítéletének ilyen tartamú megváltoztatását és a Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés súlyosítását. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint különösen igaz ez a megállapítás a jelen körülmények között, amikor az elsőfokú bíróság egyébként a törvényben meghatározott keretek között szabta ki a büntetést és fel sem merült

annak a lehetősége, hogy a vádlottal szemben az enyhítő szakasz alkalmazásával még alacsonyabb mértékű szabadságvesztés alkalmazzon.

[16] A fentiekkel párhuzamosan azonban arra sem látott lehetőséget a másodfokú bíróság, hogy a védelmi indítványnak helyt adva a vádlottal szemben kiszabott büntetést tovább enyhítse. Az enyhítésre irányuló fellebbezés tekintetében a korábban megjelölt jogszabályi hely szintén alkalmazandó, hiszen az el nem túlzott büntetés kisebb mértékű enyhítését sem teszi lehetővé az eljárásjogi törvény. A védő kifejezett célja az volt, hogy a másodfokú bíróság a törvényi minimumban, azaz öt évben állapítsa meg a II. r. vádlott büntetését, mert ekkor lehetősége lenne a vádlottnak a reintegrációs őrizet vonatkozásában felmerülő további kedvezmények kihasználására. Nem osztotta a másodfokú bíróság a védői indítványt, mert a törvényszék maradéktalanul számba vette és messzemenően értékelte a vádlott javára szóló enyhítő körülményeket, amikor Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabta az 5 év 6 hónap szabadságvesztést akként, hogy a törvényi főszabálytól eltérve azt fegyház helyett börtön fokozatban rendelte végrehajtani.

[17] Nem találta jogszabály-sértőnek a másodfokú bíróság azt az elsőbírői rendelkezést sem, amely szerint a törvényszék a Btk. 35. § (2) bekezdésének felhívásával a törvényben meghatározottnál eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot határozott meg Terhelt2 II. r. vádlott szabadságvesztés büntetésének végrehajtása tekintetében. Elsősorban a vádlott életkora, valamint 65 éves koráig büntetlen előélete, olyan körülményként értékelhetőek, amelyek valóban lehetőséget adnak, hogy fegyház helyett börtön fokozatban állapítsa meg a végrehajtási rezsimet. Ezzel az elsőbírői rendelkezéssel ezért maradéktalanul egyetértett az ítéltábla.

[18] Szükséges ugyanakkor hangsúlyozni, hogy a további enyhítés lehetősége fel sem merülhetett a másodfokú bíróság álláspontja szerint, mert az irányadó történeti tényállás alapján rögzítette a törvényszék azt is, hogy az egyik legártalmasabb, legpusztítóbb kábítószer fajtával – heroinnal – kereskedett a vádlott és a vele szemben kiszabott büntetés inkább méltányos, mintsem súlyos. Ezért tehát a Fővárosi Ítéltábla a további enyhítést célzó védelmi fellebbezéseket sem találta alaposnak.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései maradéktalanul megfelelnek a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek, ezért a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét az eddigiekben kifejtettek értelmében helybenhagyta a Be. 605. § (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2021. év június hó 8. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Németh Nándor s.k. előadó bíró, Dr. Halász Etelka s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 26.B.148/2020/28. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.202/2020/16. számú végzése folytán 2021. év június hó 8. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2021. év június hó 8. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke